

С а д р ж а ј:

др Владан Ђорђевић и др Едуард Дајч - [Бела књига о српском питању](#) (Наставак “ПЛАВЕ КЊИГЕ”) Научно-популарно-политичка драма у два чина

Књигу отвара текст др Владана Ђорђевића и др Едуарда Дајча *Бела књига о српском питању*. Едуард Дајч је у библиотеци Савремена Српска драма, пре овог комада, заступљен текстовима Седморица (војсковођа) против Тебе (трећа књига), и Плава књига о српском питању (шеста књига), који је, дакле, дело истог ауторског тандема (?!) и представља, уствари, први део сада објављеног текста. Др Дајч је особена појава у савременом српском драмском стваралаштву, а посебно се у његовом опусу издвајају текстови Плава односно, сад објављена, Бела књига о српском питању, пошто се такве, могуће је рећи, специфичне књиге у издаваштву, саме по себи, издвајају. Аутор те текстове у поднаслову дефинише као научно-популарне-политичке драме, а читање каст листе на самом почетку указује настојање Едуарда Дајча да одговори на тему, аргументовано и употребљавајући људе – др Ђорђевић, Милутин Миланковић, др Ацовић, Војвода Воја, М. Капор – и средства (читај изговорено) не спутавајући себе и свој комад временским, просторним, нити било којим другим ограничењима. Тако твори занимљив научно-популарни-политички трилер набијен вербалном динамиком. Управо то је и циљ аутора. Он не пише дидаскалије, само лоцира место радње и најављује оног ко долази да би рекао своје и тако дао допринос теми...

[>>> види поговор](#)

Леон Ковке - [Виктимолошка прича](#) - варијација на "Зоолошку причу" Едварда Олбија

Леон Ковке написао је *Виктимолошку причу*, то јест варијацију на не тако давно популарни и у српским театрима радо извођени комад Зоолошка прича Едварда Олбија. Ради се о веома добром, тачном и чини се за евентуалне актере, инспиративном комаду, којим Ковке доказује да су фрустрације, проблеми и страхови из, ако се добро сећам, Централ парка у Њујорку, стигли до Трга

Републике или, како сада кажу, Трга слободе у Београду. Ново у овом комаду, осим локације и времена – Београд, ових дана – је и то да игру пуну насиља и туге, дакле пораза, играју две девојке. Ненси и Маја. Оне припадају садашњој генерацији, рекло би се самосвесних младих људи, али се иза те наводне свести о себи као бићу, крије брдо фрустрација, проблема и нерешивих животних загонетки.

НЕНСИ: (...) Све време покушавам да ти објасним како је најважније знати себе и када ти је доста самог себе...

МАЈА: Ја не желим ништа, никакву реинкарнацију, само хоћу да ја будем ја и да ме сви оставе на миру...

Дијалог – одабран насумично – јасно потцртава тежњу аутора, који зналачки води причу, набијену иронијом, као барутом спремним да експлодира. У ликовима Ненси и Маје може се препознати генерација младића и девојака, стасалих овде, у земљи што личи на чардак ни на небу ни на земљи, на изгубљену генерацију, несређену и фрустрирану, због лошег васпитања, експерименталног школства, економске кризе, али и личног немара и препуштања судбини... [>>> види поговор](#)

Душан Савковић - *Смрт госпође министарке*

Историјска драма Душана Савковића под насловом *Смрт госпође министарке*, у најбољој традицији историјских комада представља живот и страдање Жанке Стокић, чувене српске глумице. Тема сама по себи инспиративна, педантно, што је за историјски комад значајно, истражена и обрађена, којој опет маштовитост, разиграност и ширина – од почетничких саплитања на сцени, до аплауза и синекура, па назад од духова из боље (!) прошлости српске Саре Бернард – захвата аутора даје неопходни елемент универзалности битне да би се даље трагало у комаду и проналазили нови глумачки и редитељски кључеви. Жанка Стокић неоспорно је највећа српска глумица прве половине двадесетог века. То доказује и Душан Савковић уводећи у комад као сведоке њене глумачке виртуозности глумце из њене некадашње путујуће позоришне трупе, окупаторе, иследника и пуковника ОЗНЕ, те Раду и Кети, немачке курве. Сви су они ту да би на вододелници живота једног уметника посведочили нама, али и уметнику, да је његово дело значајно. Сви осим исписника. Они су, наравно, али не и изненађујуће против. То је још једна шина универзалности у овом комаду, али је основни кôд вечних питања у комаду Душана Савковића однос уметника и власти. И то, могуће је рећи, није новост, али се то питање једноставно поставља у свакој друштвено-економској епохи, у свим политичким системима и тако ће бити док је уметника и док је власти...

[>>> види поговор](#)

Миладин Шеварлић - [Код златног вола](#)

Драмски комад Миладина Шеварлића *Код златног вола* још је једна прича на актуелну тему – политичар, његова нарав и окружење, зачињена иронијом и конструисана на фону фејдоовске комичне радње. Пошто тема није нова аутор комада је покушао да старој причи – а такве су каже Христић волели стари Грци – удахне живот тако што основну драмску радњу заплиће у љубавном петоуглу и смешта у мотел Код златног вола. Паноптикум ликова у Шеварлићевом комаду препознатљив је и полази од народног посланика, његове жене, њихових љубавника – младог пара, који и сам има нестабилну љубавну везу – до насамареног бизнисмена. Све остало је политичко-љубавни трилер, који очигледно има своје темеље у српској драмској баштини – Нушићу и Стерији. Занимљиво је радикализовано посматрање нарави, где је потенцирана прљавост и испразност, актера, чиме се брише разлика између неба и земље, коју обични смртници, раја и башибозлук, с једне стране, као и мали богови с друге, потенцирају, не би ли избегли суочење са самим собом. То им Миладин Шеварлић аутор комада Код златног вола не дозвољава.

Владимир Ђурић – Ђура - [Као божанствена комунистичка комедија](#)

Као божанствена комунистичка комедија Владимира Ђурића најинтригантнији је текст у

овој књизи Савремене српске драме, јер на специфичан начин – користећи футуристичку обланду – говори о наравима људи с овог простора – полуострва усхићења и наде. Ђурић вешто, али с ваљаним разлогом, бира комунистичку утопију, као најснажнију визију која је покушавана да буде остварена. Разрађени механизми, освојени врхови и мотивисаност маса – трасиран пут, како се то говорило – добар су рам у који ваља уденути причу о поразу илузија и рушењу система вредности и света.

Суштински прича је једноставна Опал, глумац, тражи уметницу Готиву, љубав свог живота коју је отела и препарирала опака Женщина. На том путу – ово је код нас можда први театар на друму (?!) – Опал среће свакоразни уметнички свет и пролази као искрени комуниста кроз пределе у којима живе непросвећени, ружни, прљави и зли. Наш херој проналази своју драгу, али она страда, међутим то није крај, пошто Пандур Јорк, улива наду разочараном Опалу да ће Готива живети, пошто је комунистичка медицина непогрешива...

Оно што узбуђује у Ђурићевој бизарној и помало наивној причи, је непогрешив речник, који дише у ритму познатих политичких фразеа, плитког говора медија, популарног, актуелног сленга и измаштаних елемената. Уосталом, читава ова прича подсећа на халуцинантну ониричку визију, која, пак, жели да се оствари на јави... [>>> види поговор](#)

Милош Латиновић - [ИРОНИЧНИ КАЛЕИДОСКОП - П о г о в о р](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 8

Издавачи: МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ, УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ 1000 Београд, Господар Јевремова 19 и ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА 11000 Београд, Риге од Фере 4, aprokul@infosky.net

[Z](#)

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

Главни и одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Редакција: Душан Ч. Јовановић, Миладин Шеварлић, Радомир Путник, Драган Томић, Владимир Ђурић Ђура, Драгана Абрамовић

Коректура - Жељко Хубач

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић

